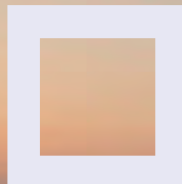

Europejska
Komisja

ACCESS CITY Award **2021**

Przykłady najlepszych praktyk
w zakresie poprawy dostępności
miast Unii Europejskiej

#EUACCESSCITY

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2021

© Unia Europejska, 2021

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów zgodnie z decyzją Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0)

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

W przypadku wykorzystania lub powielania elementów, które nie są własnością Unii Europejskiej, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od właściwych podmiotów prawa autorskiego.

Zdjęcie na okładce: © Peter Appelin, 2014

Print	ISBN 978-92-76-31228-4	ISSN 2599-9109	doi:10.2767/996627	KE-BL-21-001-PL-C
PDF	ISBN 978-92-76-31240-6	ISSN 2467-060X	doi:10.2767/361507	KE-BL-21-001-PL-N

Spis treści

Przedmowa.....	p4
Access City Award 2021 – Wersja ułatwiająca lekturę	p5
Wprowadzenie.....	p13
Jönköping, Szwecja – Zwycięzca	p14
Bremerhaven, Niemcy – Drugie miejsce.....	p19
Gdynia, Polska – Trzecie miejsce.....	p24
Poznań, Polska – Wyróżnienie specjalne za dostępność usług publicznych w czasie pandemii	p28
Komotini, Grecja – Wyróżnienie specjalne za dostępność postrzeganą jako szansę dla całego miasta.....	p32
Florencja, Włochy – Wyróżnienie specjalne za otoczenie architektoniczne	p36
Uczestnictwo w konkursie Access City Award 2022	p40

Przedmowa

© Komisja Europejska

 Helena Dalli, europejska komisarz do spraw równości.

W zeszłym roku świętowaliśmy 10-lecie konkursu. Z tej perspektywy cieszy jeszcze większa liczba zgłoszeń w tegorocznej edycji Access City Award.

Z przyjemnością pragnę powitać miasta, które w tym roku zgłosiły się do konkursu Access City Award. Stanowią one dowód naszego zaangażowania na rzecz dostępności.

W tym roku świętujemy przyznanie nagrody w nietypowych i trudnych okolicznościach. Pandemia COVID-19 stawia przed nami nowe wyzwania, a wiele z nich dotyczy właśnie dostępności. Dystansowanie społeczne i ograniczenia w podróży miały poważny wpływ na dostęp do usług publicznych i sieci wsparcia, a ponadto zwiększyły ryzyko izolacji i wykluczenia społecznego, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i starszych obywateli.

Z zadowoleniem obserwowałam nasze miasta niezmiennie nadające priorytet dostępności, nawet w czasie kryzysu. Gratuluję wszystkim zwycięzcom tegorocznej edycji, zwłaszcza zdobywcy pierwszego miejsca, miastu Jönköping.

Jönköping wyróżnia się oddolnym podejściem do dostępności, opartym głównie na współpracy. To właśnie zasługuje na uznanie.

Wkrótce rozpoczniemy intensywne prace nad wdrażaniem strategii dotyczącej praw osób niepełnosprawnych na lata 2021–2030, w której dostępność pozostanie priorytetem, ponieważ równocześnie kontynuujemy działania na rzecz wdrożenia europejskiego aktu prawnego w sprawie dostępności.

Nagroda Access City Award nie jest przyznawana jedynie za spełnianie unijnych standardów, doceniamy również wymianę wiedzy i dobrych praktyk. Miasta, które zwyciężyły w tegorocznej edycji, są inspiracją dla innych.

Życzę powodzenia wszystkim zgłoszonym miastom.

Access City Award 2021

Wersja ułatwiająca lekturę

© Easy-to-read.eu

Kim jesteśmy?

My to Komisja Europejska
i Europejskie Forum Osób Niepełnosprawnych.

Komisja Europejska każdego dnia pracuje
dla Unii Europejskiej.

Unia Europejska to grupa 27 krajów w Europie,
które działają razem, aby Europa była lepsza i
bezpieczniejsza.

Komisja Europejska podejmuje działania i proponuje
przepisy w Unii Europejskiej.

Europejskie Forum Osób Niepełnosprawnych
chroni prawa osób z niepełnosprawnościami w Europie.

Często współpracujemy, aby poprawić sytuację
osób z niepełnosprawnościami w Europie.
Na przykład każdego roku wspólnie organizujemy
konkurs **Access City Award**.

Co to jest Access City Award?

Access City Award to nagroda, którą przyznajemy co roku miastom, które ciężko pracują nad poprawą dostępności.

Miasto jest dostępne, jeżeli wszyscy ludzie mogą bez problemu w nim mieszkać i korzystać ze wszystkich rzeczy i usług. O dostępnym mieście mówimy, jeżeli wszyscy ludzie mogą łatwo:

- dostać się do autobusu lub metra, aby pojechać do pracy,
- kupić bilet w biletomacie,
- chodzić po ulicach i wchodzić do budynków publicznych, takich jak szpital czy ratusz,
- uzyskać informacje, które mogą przeczytać i zrozumieć.

To ważne dla wszystkich ludzi, a zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Często rzeczy, takie jak transport czy informacje, nie są dla nich dostępne.

Jeżeli nie są one dostępne, osoby te nie mogą być częścią społeczności tak jak wszyscy inni ludzie. Są wyłączeni.

Na przykład, jeżeli autobusy nie mają ramp, osoby na wózkach nie mogą pojechać nimi do pracy.

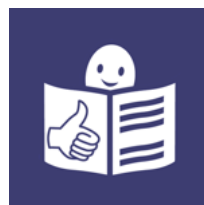
A jeżeli nie można łatwo przeczytać informacji, ludzie z niepełnosprawnością intelektualną, a także inni ludzie nie mogą ich przeczytać i zrozumieć.

© Pixabay

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Dlatego Access City Award jest okazją dla miast europejskich na pokazanie, co zrobiły, aby były dostępne dla wszystkich ludzi.

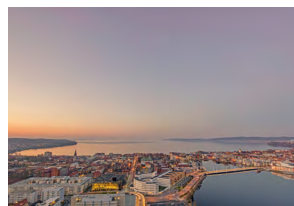
Konkurs Access City Award rozpoczął się w 2010 r. Ważne, aby odbywał się on co roku i przypominał miastom, jak ważne jest, by były dostępne dla wszystkich ludzi.

Które miasto zdobyło nagrodę w edycji 2021 konkursu Access City Award?

Miastem, które zdobyło nagrodę Access City Award w 2021 r. jest Jönköping.

Jönköping to miasto w Szwecji.

Miasto Jönköping zdobyło nagrodę Access City Award, ponieważ ciężko pracowało nad poprawą dostępności dla osób niepełnosprawnych i wszystkich ludzi. Na przykład w mieście Jönköping:

© Peter Appelin, 2014

- pomyślano o potrzebach osób z niepełnosprawnościami;
- wysłuchano osób z niepełnosprawnościami i ich organizacji przed podjęciem decyzji dotyczących ich życia;
- zapewniono pomoc osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym, aby nie czuli się pozostawieni samym sobie w trudnych czasach COVID-19.

COVID-19 to nowa choroba, na którą zapadło już wiele osób. Wiele osób na nią zmarło.

Miasto Jönköping zorganizowało lokalny konkurs Access City Award dla przedsiębiorstw i organizacji, które pracują nad udostępnieniem swoich usług wszystkim osobom. I w ten sposób udało się zrealizować naprawdę dobry pomysł!

Miasto Jönköping otrzymało 150 000 euro za zwycięstwo w konkursie Access City Award w 2021 roku.

Dwa inne miasta zajęły drugie i trzecie miejsce w konkursie:

- Miasto **Bremerhaven** w Niemczech zajęło drugie miejsce i otrzymało 120 000 euro.
- Miasto **Gdynia** w Polsce zajęło trzecie miejsce i otrzymało 80 000 euro.

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

W tym roku przyznano również nagrodę specjalną dla miast, które dobrze poradziły sobie z ochroną osób niepełnosprawnych przed chorobą COVID-19.

COVID-19 to nowa choroba, na którą zapadło już wiele osób. Wiele osób na nią zmarło. Nagrodę specjalną związaną z COVID-19 otrzymało miasto **Poznań** w Polsce.

© Shutterstock

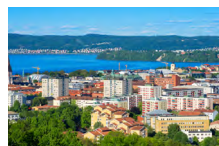
Poznań zdobył tę nagrodę, ponieważ doskonale poradził sobie z udostępnianiem wsparcia i usług osobom z niepełnosprawnościami w trudnych czasach COVID-19.

Następna nagroda Access City Award zostanie przyznana w 2022 roku.

Które miasta mogą wziąć udział w konkursie?

Nie wszystkie miasta mogą uczestniczyć w Access City Award. Miasta, które chcą uczestniczyć w Access City Award, powinny:

- znajdować się w krajach będących częścią Unii Europejskiej.
- mieć więcej niż 50 000 mieszkańców.
Jeżeli w danym kraju jest tylko jedno miasto z tyloma mieszkańcami, dwa lub więcej mniejszych miast może działać razem. Jeżeli łącznie miasta te mają ponad 50 000 mieszkańców, mogą wziąć udział w konkursie Access City Award.

© Shutterstock

Miasto, które wygrało konkurs Access City Award w bieżącym roku, nie może wziąć ponownie udziału w kolejnej edycji.

Jak miasta mogą uczestniczyć w konkursie?

Miasta, które chcą uczestniczyć w kolejnej edycji Access City Award, mogą zgłosić się za pośrednictwem internetu, gdy rozpocznie się okres przesyłania zgłoszeń. Osoby, które kierują tymi miastami i podejmują ważne decyzje na ich temat, powinny wypełnić formularz w internecie.

© Pixabay

W formularzu należy:

- opowiedzieć, dlaczego dane miasto powinno wygrać Access City Award;
- podać przykłady i pokazać, jak miasto pracuje, aby udostępnić różne rzeczy wszystkim ludziom;

© Pixabay

- opowiedzieć o tym, miasto zamierza kontynuować tę pracę w przyszłości.

Więcej informacji można znaleźć na naszej stronie internetowej:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Na stronie internetowej wkrótce pojawi się informacja o tym, kiedy rozpoczyna się okres przesyłania zgłoszeń.

W momencie rozpoczęcia okresu przesyłania zgłoszeń, miasta będą mogły wypełnić formularz i wziąć udział w kolejnym konkursie Access City Award. Warto rzucić okiem na naszą stronę internetową, aby znaleźć te informacje!

© Pixabay

Jak wybieramy zwycięzcę?

Grupy osób sprawdzają pracę wszystkich miast, które przesyła zgłoszenie udziału w konkursie Access City Award i wybierają zwycięzcę.

W każdym kraju jest grupa osób, która sprawdza zgłoszenia miast z tego kraju. Grupa ta wybiera nie więcej niż trzy najlepsze miasta w kraju.

© Pixabay

Następnie inna grupa osób w Europie sprawdza wszystkie te miasta i decyduje, które z nich jest najlepsze ze wszystkich. To miasto wygrywa konkurs Access City Award w tym roku.

W skład grup wchodzi osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. Sprawdzają, co miasta robią, aby udostępnić pewne rzeczy dla dobra swoich mieszkańców.

Na przykład sprawdzają, czy w miastach jest łatwy dostęp do:

- budynków i ulic,
- autobusów i stacji metra,
- biletomatów i bankomatów,
- witryn internetowych i innych technologii, których ludzie używają do komunikacji,
- informacji, które każdy może łatwo przeczytać i zrozumieć.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Widzą, które miasto lepiej pracowało,
aby udostępnić te rzeczy wszystkim ludziom.
To miasto wygrywa konkurs Access City Award.

Kiedy zwycięzca otrzymuje nagrodę?

Pod koniec 2021 roku,
powiemy,
które miasto wygrało Access City Award
w 2022 roku.

Temu miastu wręczymy nagrodę
Access City Award.

© Pixabay

Więcej informacji

Więcej informacji
można znaleźć na naszej stronie internetowej tutaj:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Jeżeli masz pytania,
możesz przesłać je nam e-mailem na adres:
secretariat@accesscityaward.eu

© Pixabay

Wprowadzenie

Okolo 100 milionów Europejczyków ma jakąś formę niepełnosprawności – to ponad jedna piąta ludności UE. Ponieważ społeczeństwo coraz bardziej się starzeje, dostępność jest ważniejsza niż kiedykolwiek.

Od ponad dziesięciu lat unijna nagroda Access City Award stanowi dowód uznania dla miast podejmujących wyjątkowe wysiłki na rzecz poprawy dostępności. Celem nagrody jest również rozpowszechnianie informacji, dobrych praktyk i inspirowanie do działania inne miasta UE.

Dobra dostępność to gwarancja możliwości udziału w życiu społecznym na równych zasadach i w sposób niezależny dla wszystkich obywateli, bez względu na wiek, mobilność lub niepełnosprawność. Oznacza to, że mogą oni korzystać ze wszystkiego, co ich miasto ma do zaoferowania. W każdym mieście dostępność wiąże się z różnymi wyzwaniami. W konkursie miasta są postrzegane w sposób całościowy, wraz z architekturą, infrastrukturą i strefami publicznymi, przekazywanymi informacjami, komunikacją i usługami publicznymi.

Miasta unijne liczące ponad 50 tys. mieszkańców mogą przesłać zgłoszenia, które w pierwszej kolejności są oceniane przez jury krajowe, a następnie przez jury europejskie,

w którym zasiadają eksperci w dziedzinie dostępności. Trzy najlepsze miasta otrzymują nagrodę pieniężną, natomiast inne zdobywają wyróżnienia specjalne za konkretne aspekty.

W tegorocznej edycji konkursu przewidziano nagrody specjalne dla miasta, które poprawiło otoczenie architektoniczne, oraz dla tego, które dostrzegło w dostępności szansę dla całego miasta. Jest również nagroda specjalna związana z pandemią COVID-19, która odcisnęła się na naszym życiu w sposób niewyobrażalny i postawiła nowe wyzwania w obszarze dostępności.

Kluczowym tematem w tym roku, jest współpraca z obywatelami, a tegoroczny zwycięzca zmierzył się z nim najlepiej. Zwycięskie miasta są przykładami na to, że współpraca z obywatelami pomaga zrozumieć ich potrzeby, podjąć działania i poprawić życie wszystkich mieszkańców.

Jönköping

Szwecja

© Peter Appelin, 2014

ZWYCIĘZCA

Zwycięzcą edycji konkursu Access City Award z 2021 roku jest szwedzkie miasto Jönköping. Jönköping leży na południowym krańcu jeziora Wetter, między większymi miastami – Sztokholmem, Gothenburgiem i Malmö. Położenie czyni z niego naturalne miejsce spotkań, co oznacza, że dostępność jest w nim sprawą kluczową. Malowniczy krajobraz jezior, wzgórz i lasów w mieście również stanowi wyzwanie pod względem dostępności.

Podejście oparte na współpracy na płaszczyźnie obywatelskiej

Jury nagrodziło Jönköping za oddolne podejście do dostępności. Miasto włącza przedstawicieli osób z niepełnosprawnościami w proces podejmowania decyzji i współpracuje z obywatelami, aby zrozumieć potrzeby 140 tys. mieszkańców.

Funktionsrätt Jönköping to grupa 18 organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami. Cztery razy do roku grupa spotyka się z przedstawicielami władz miasta, którzy regularnie

prowadzą również rozmowy ze stowarzyszeniami starszych mieszkańców. Porządek spotkań wyznaczają organizacje, co daje im możliwość przedyskutowania kwestii istotnych dla obywateli i prowadzenia działań na szczeblu samorządowym.

Grupa Funktionsrätt Jönköping pomogła w opracowaniu programu strategii politycznej miasta dotyczącej niepełnosprawności, w którym przyjęto rygorystyczne zasady dotyczące dostępności. Grupa prowadzi również szkolenia i doradza władzom miejskim.

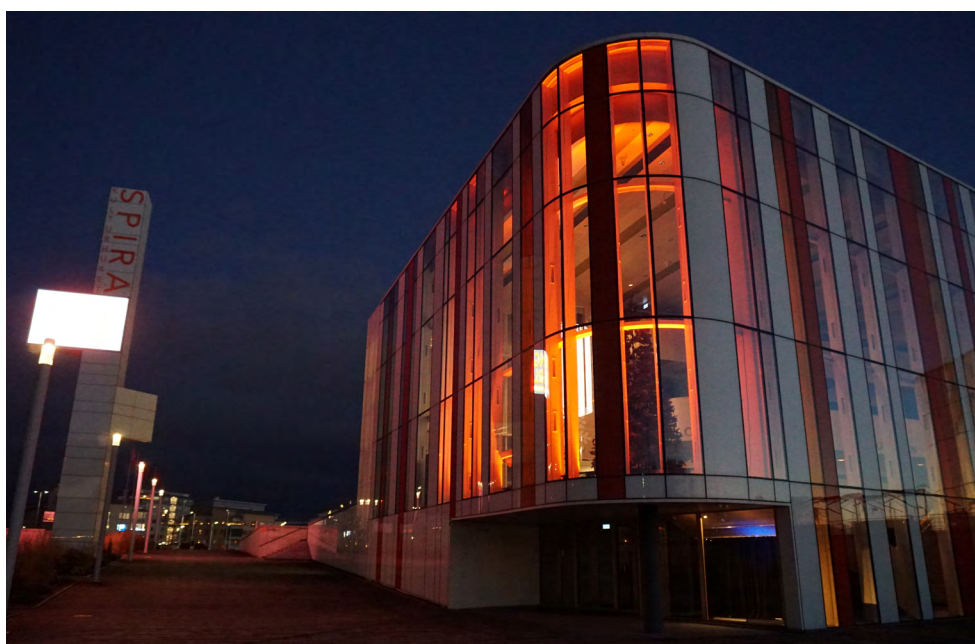
„Jesteśmy bardzo dumni z nagrody. Przez wiele lat współpracowaliśmy ze starszymi mieszkańcami i Federacją Praw Osób Niepełnosprawnych nad zbudowaniem społeczności dostępnej dla każdego. Zdaliśmy sobie sprawę ze znaczenia dialogu na wczesnym etapie planowania i budowania naszego miasta. Jönköping to miasto, które się rozwija, a my chcemy, aby ten rozwój był zrównoważony i sprawiedliwy”.

Ann-Marie Nilsson, burmistrz Jönköping

Dostępne budynki i usługi mobilne

Jönköping włącza organizacje osób niepełnosprawnych w projekty budowlane i przypisuje dużą wagę kryterium dostępności w procesie zamówień publicznych.

Jednym z najbardziej imponujących pod względem dostępności budynków miejskich jest sala koncertowa Spira z widokiem na jezioro Wetter. Budynek Spira jest wyposażony w mapy i znaki dotykowe, audiodeskrypcję, tłumaczenie w języku migowym oraz oferuje pełną dostępność osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

© Urząd Miasta Jönköping, 2020

 Sala koncertowa Spira jest budynkiem w pełni dostępnym

Innym w pełni dostępnym budynkiem jest biblioteka z mapami i znakami dotykowymi. Biblioteka oferuje dostępne nośniki, w tym odtwarzacze DAISY oraz książki dotykowe, ułatwiające czytanie i publikacje z dużym drukiem.

Miasto uruchomiło nawet dostępną bibliotekę mobilną obsługującą w domach osoby, które nie są w stanie same do niej się udać. W czasie pandemii COVID-19 władze miejskie zorganizowały również mobilną usługę wsparcia starszych obywateli w zadaniach takich jak zakupy.

Dostęp do środowiska naturalnego

Miasto Jönköping zadbało o dostępność nie tylko otoczenia architektonicznego, lecz również swojego wyjątkowego środowiska naturalnego. Miasto leży w regionie East Vättern wpisanym na listę rezerwatów biosfery UNESCO.

Miasto jest właścicielem i zarządcą rezerwatu przyrody Dumme Mosse, siedliska wielu różnych gatunków flory i fauny. Na jego obszarze znajdują się dostępne ścieżki przyrodnicze przystosowane do wózków inwalidzkich, pieszych i wózków dziecięcych.

© Peter Appelin, 2020

Rezerwat przyrody Dumme Mosse

Miasto poprawiło dostępność ścieżek wokół jeziora Rocksjön i oferuje audioprzewodniki dla odwiedzających. Władze współpracują również z Okręgową Radą Administracyjną nad spisem dostępnych obszarów przyrodniczych otaczających miasto.

Dostępne tereny w mieście obejmują ogrody, parki i place zabaw. Dwa największe place zabaw są w pełni przystosowane, a na kolejnych 120 wprowadzono usprawnienia. Przystosowane chodniki, przejścia i toalety publiczne gwarantują wszystkim obywatelom możliwość korzystania z tych miejsc.

Dostępne formy aktywności i obiekty

Władze Jönköping stworzyły kartę Pluspolare, dzięki której osoby niepełnosprawne mogą uzyskać nieodpłatną pomoc opiekuna w różnych formach aktywności. Z karty można korzystać w celu uczestnictwa w różnych formach rekreacji organizowanych przez miasto i wydarzeniach kulturalnych takich jak mecze półki nożnej.

Władze miejskie podjęły współpracę z Funktionsrätt Jönköping w celu sporządzenia wykazu sklepów i restauracji w mieście oraz opublikowania mapy

przystosowanych placówek na miejskiej witrynie internetowej. W pełni dostępna witryna internetowa zawiera informacje w wersji ułatwiającej lekturę i w języku migowym oraz posiada funkcję odczytywania na głos.

Wszystkie pociągi z dworca głównego są przystosowane do wózków inwalidzkich i pieszych, podobnie jak wszystkie autobusy i przystanki autobusowe w mieście. W autobusach stosuje się zapowiedzi głosowe, aby wspomóc osoby z zaburzeniami widzenia lub dysleksją, które mogą również śledzić swój przejazd za pomocą aplikacji mobilnej.

“Dostępność nie polega jedynie na obniżeniu krawężników i spisaniu sklepów. Prawdziwa dostępność jest tam, gdzie ludzie czują się bezpieczni, mile widziani i włączeni w życie społeczne. Mamy świadomość swoich standardów i ograniczeń. Stanowią one nasze priorytety w dążeniu do uczynienia z Jönköping miasta bardziej sprzyjającego włączeniu wszystkich jego mieszkańców”.

Kristine Andreassen, specjalista ds. strategii zrównoważonego rozwoju, Urząd Miasta Jönköping

Kampanie informacyjne

Władze Jönköping wiedzą, że długoterminowy charakter dostępności wymaga działań informacyjnych.

W 2017 r. miasto gościło Szwedzkie Forum Praw Człowieka z sesjami dotyczącymi niepełnosprawności. Jönköping organizuje coroczny „spacer dostępności”, a nawet stworzyło własny konkurs dostępności dla lokalnych przedsiębiorców w ramach kampanii ukierunkowanej na włączenie

społeczne Jönköping för Alla (Jönköping dla wszystkich). Takie inicjatywy są okazją do współpracy władz miejskich, przedsiębiorców i organizacji społeczeństwa obywatelskiego nad urzeczywistnieniem tej wizji.

Miasto Jönköping przyznało, że musi stać się bardziej dostępne, wysłuchało swoich mieszkańców i przekuło ich postulaty w rzeczywistość. To miasto, które dostosowuje się swoich obywateli – nie odwrotnie – a jego podejście może inspirować innych do tego samego.

„Mamy nadzieję, że możemy być inspiracją dla innych miast do stosowania takiej metody pracy na rzecz różnorodności i włączenia. Kluczowym czynnikiem sukcesu w naszej pracy jest to, że punktem wyjścia są osoby z doświadczeniem z pierwszej ręki. W ścisłej współpracy z przedstawicielami miasta byliśmy w stanie stworzyć i wdrożyć środowisko sprzyjające włączeniu i odpowiednie nastawienie. Ten ważny temat wymaga ciągłej uwagi, wciąż są obszary do poprawy, nawet w naszym mieście. Nagroda jest dla nas zachętą do dalszych wysiłków”.

Johan Steirud, przedstawiciel Funktionsrätt Jönköping

© Urząd Miasta Jönköping, 2020

 Plac zabaw przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami

© Urząd Miasta Jönköping

 Jönköping för Alla

Bremerhaven

Niemcy

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

**DRUGIE
MIEJSCE**

Liczące 113 tys. mieszkańców miasto Bremerhaven jest najgęściej zaludnionym miejscem na niemieckim wybrzeżu Morza Północnego.

Jako jeden z największych portów europejskich miasto jest znanym ośrodkiem handlu. Jest również liderem badań naukowych i nowych technologii, a także pionierem w obszarze dostępności, wykorzystującym innowacyjne podejście do budowania miasta bez barier.

Niezależny organ doradczy

Rada Miasta Bremerhaven rozpoczęła realizację misji stworzenia miasta dla wszystkich w 2009 r. przy okazji opracowywania Miejskiego planu partycypacyjnego. Plan obejmował uregulowania dotyczące projektowania przystosowanych budynków publicznych, transportu, terenów zielonych i obiektów sportowych.

W 2015 r. Rada powołała pozarządowy organ doradczy ds. włączenia, w którego skład weszły stowarzyszenia reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami. Organ uczestniczy w tworzeniu przepisów i aktualizacji Miejskiego planu partycypacyjnego.

Rzecznik Osób Niepełnosprawnych przy Urzędzie ds. Osób Niepełnosprawnych jest stałym punktem kontaktowym w sprawach dotyczących dostępności. Zarówno Rzecznik, jak i organ doradczy ds. włączenia udzielają niezależnych porad Radzie Miejskiej, reprezentując potrzeby obywateli.

W kampaniach i projektach promujących włączenie w mieście uczestniczy również Sieć Bremerhaven na rzecz włączenia.

„Organ doradczy ds. włączenia monitoruje wdrażanie Miejskiego planu partycypacyjnego i pomaga w jego kształtowaniu. Stawia również krytyczne pytania o różne rzeczy, które nie zostały wdrożone. Blisko współpracujemy z departamentem ds. osób z niepełnosprawnościami oraz miejskim komisarzem ds. osób z niepełnosprawnościami. W ten sposób zawsze mamy aktualne informacje na temat problemów w codziennym życiu osób niepełnosprawnych i możemy aktywnie działać na rzecz mieszkańców jako niezależny organ”.

Heima Schwarz-Grote, przewodnicząca organu doradczego ds. włączenia w Bremerhaven

Przystosowane pociągi, autobusy i statki

Nawierzchnia dotykowa w mieście stanowi pomoc dla osób z zaburzeniami widzenia, wypełnione piaskiem szczeliny w bruku oferują bezpieczną przestrzeń dla wózków inwalidzkich, pieszych, wózków dziecięcych i rowerów.

Wraz z Uniwersytetem w Bremie Rada Miasta opracowuje również aplikację do nawigacji w czasie rzeczywistym dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Miasto przystosowało dworce kolejowe. Na dworcu głównym zainstalowano mapę dotykową. Stworzono również dotykową makietę centrum miasta.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Mapy i makiety dotykowe

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Nawierzchnie ze szczelinami wypełnionymi piaskiem

Po mieście kursują autobusy niskopodłogowe, a 70% przystanków autobusowych jest wyposażonych w ścieżki naprowadzające i zapowiedzi głosowe. Ponad połowa sygnalizacji świetlnej w mieście jest wyposażona w sygnalizację dźwiękową.

Przystosowane statki w Bremerhaven to najbardziej wyjątkowa inicjatywa transportowa. Prom na rzece Wezerze jest dostępny dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i innych urządzeniach mobilnych. Centrum wycieczkowe Columbus również oferuje dostęp bez barier do statków wycieczkowych.

Pierwsza niemiecka miejscowość turystyczna bez barier

Przystosowane statki stanowią ważną część rozwijającego się sektora turystycznego w Bremerhaven. Strefa Harbour Worlds oferuje liczne przystosowane atrakcje, w tym Niemieckie Muzeum Morskie, Zoo w Bremerhaven, Dom Klimatu i Niemieckie Centrum Emigracji.

Plaże Bremerhaven są wyposażone w przystosowane rampy i „kosze plażowe”. Specjalne kosze są przystosowane do wózków inwalidzkich, a ponadto oferują prywatność i schronienie.

W 2019 r. miasto Bremerhaven uzyskało certyfikat pierwszej niemieckiej miejscowości turystycznej bez barier przyznawany przez Reisen für Alle. Miasto gościło również międzynarodowe konferencje na temat dostępnej turystyki, potwierdzając swój status lidera w tym obszarze.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Przystosowane kosze plażowe

„W Bremerhaven mamy hasło: »miasto dla każdego«. Dotyczy to w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Dlatego postanowiliśmy zapewnić najlepsze możliwe wsparcie naszym gościom z niepełnosprawnościami – w tym dostęp do oferowanych przez nas atrakcji, transportu publicznego, hoteli, restauracji i innych rozwiązań. Jesteśmy na dobrej drodze ku turystyce bez barier i miastu dla każdego”.

Melf Grantz, burmistrz

Innowacyjne podejście do mieszkalnictwa

Kolejnym niepowtarzalnym projektem jest Spiralenhaus, budynek mieszkalny z lat 50., który został wyremontowany ze środków publicznych w 2017 r.

Podczas prac remontowych zamontowano przystosowaną spiralną rampę, pierwszą tego rodzaju

w Niemczech. Za pomocą rampy użytkownicy wózków i innych urządzeń mobilnych mogą dostać się na dowolne piętro budynku, w tym do mieszkań znajdujących się na najwyższym piętrze, z widokiem na panoramę miasta.

Spiralenhaus ma również przystosowany ogród miejski, który ułatwia interakcje społeczne i zapobiega izolacji. W budynku mieszkają osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze i uchodźcy.

© Staewog / B. Perlbad, 2018

 Spiralenhaus jest wyposażony w spiralną rampę i ma ogród

Całościowe podejście do dostępności

Miasto Bremerhaven oferuje również wsparcie mieszkańcom z trudnościami w uczeniu się, zaburzeniami funkcji poznawczych i innymi formami niepełnosprawności.

Władze miejskie powołały Akademię Włączenia w Bremerhaven, w której nauczyciele uczestniczą w szkoleniach z zakresu edukacji włączającej skierowanej do dzieci z trudnościami w uczeniu się. Szkolenia dotyczące niepełnosprawności zostały również zorganizowane dla pracowników administracji publicznej i funkcjonariuszy Policji.

Rada Miasta zainstalowała znaki ułatwiające lekturę w mieście i wysłała zaproszenia w wersji ułatwiającej lekturę na swoje posiedzenia. Witryna miejska zawiera informacje w wersji ułatwiającej lekturę oraz w języku migowym. System SMS-ów w nagłych wypadkach pozwala również osobom z zaburzeniami słuchu lub mowy skontaktowanie się ze służbami ratunkowymi za pomocą wiadomości tekstowej.

Dzięki całościowemu podejściu do dostępności i pionierskim rozwiązaniom w sektorze turystyki miasto Bremerhaven pokazało się jako miejsce dla wszystkich jego mieszkańców i gości.

© Tanja Albert / Eriebnis Bremerhaven, 2020

 Znak ułatwiający lekturę

„Wyjątkowe jest bezwarunkowe zaakceptowanie przez nasze władze i naszych polityków dążenia do tego, aby być miastem dla wszystkich. Bremerhaven jest pionierem w regionie. Nie tylko wyraziliśmy wolę zniesienia barier, stworzyliśmy również podstawy prawne dla takich działań”.

Uwe Parpart, Członek Rady Miejskiej, Urząd ds. Osób Niepełnosprawnych

Gdynia

Polska

© Shutterstock

**TRZECIE
MIEJSCE**

Gdynia jest drugim co do wielkości miastem nad polskim Morzem Bałtyckim i liczy 250 tys. mieszkańców. Miasto silnie rozwijało się w XX wieku, po wybudowaniu portu w latach 20. Obecnie jest ośrodkiem handlowym i częstym przystankiem w rejsach statków wycieczkowych. Chociaż Gdynia jest dość młodym miastem, wcześniej zapoczątkowała działania na rzecz dostępności.

20-lecie programu „Gdynia bez barier”

Od 1999 r. Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnością jest odpowiedzialny za tworzenie równych szans w Gdyni. W 2000 r. Rada Miasta przyjęła program „Gdynia bez barier” obejmujący szereg środków na rzecz dostępności.

Realizując program, Gdynia osiągnęła niezwykle postępy, które zostały docenione, gdy miasto zdobyło trzecie miejsce w edycji Access City Award z 2019 r. Wówczas Gdynia została nagrodzona w szczególności za włączenie osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Nowa odsłona programu „Gdynia bez barier” z 2018 r. będzie realizowana co najmniej do 2023 r. To dowód na długoterminowe zaangażowanie miasta.

„Ludzie mieszkający w Gdyni każdego dnia tworzą wyjątkową atmosferę naszego miasta. Miasta otwartego i wrażliwego na potrzeby innych. To efekt kampanii społecznych, których celem jest poprawa świadomości, wprowadzanie nowoczesnych standardów równości we wszystkich sferach życia, tak abyśmy mogli żyć razem, a nie obok siebie. Przez wiele lat tworzyliśmy miasto dostępne dla wszystkich, promowaliśmy uniwersalne projektowanie, które nie ogranicza realizacji marzeń, czerpania radości z życia i, co najważniejsze, w którym każdy ma prawo wybrać, jak chce żyć”.

Wojciech Szczurek, prezydent Gdyni

Standardy prawne

Z czasem miasto przyjęło podstawy prawne dla przyjętych zobowiązań. W 2013 r. Gdynia wprowadziła standardy uniwersalnego projektowania miejsc publicznych. Oznacza to, że miejsca publiczne muszą być dostępne dla każdego, bez względu na wiek lub niepełnosprawność.

Od 2014 r. ekspert ds. dostępności sporządził analizę i opinię na temat uniwersalnego projektowania. Ekspert dokonuje przeglądu wszystkich projektów

finansowanych przez miasto, w tym planów budowy lub renowacji budynków publicznych i pomaga w audytowaniu obiektów publicznych.

W strukturach miasta działa również Gdynńska Rada Działalności Pożytku Publicznego zrzeszająca członków z organizacji pozarządowych. Rada odgrywa aktywną rolę w kształtowaniu polityki miasta, reprezentując potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Specjalne rady zostały również powołane w celu zabezpieczenia potrzeb osób starszych i dzieci z niepełnosprawnościami.

„Kwestia niepełnosprawności jest umowna. Każdy ma czegoś mniej lub więcej. Najważniejsze są współczucie i empatia. To, co jest dostępne dla osób z niepełnosprawnością, jest dostępne dla każdego. Wynikiem tych działań jest dostępna architektura, dostępne miejsca publiczne i transport, wydarzenia kulturalne, które łączą, nie dzielą. Dzięki temu wszystkiemu Gdynia może żyć razem, nie oddzielnie”.

Wojciech Szczurek, prezydent Gdyni

Pomóc każdemu w przemieszczaniu się

Gdynia podejmuje ogromne wysiłki na rzecz włączenia społecznego. Prowadzi punkt obsługi w języku migowym dla osób z zaburzeniami słuchu. Miasto ściśle współpracowało z Polskim Związkiem Niewidomych, aby zrozumieć potrzeby obywateli z zaburzeniami widzenia. W wyniku tej współpracy wprowadzono różne środki, które ułatwiają przemieszczanie się. Obejmują one mapy dotykowe w miejscach publicznych i informacje w braille'u na poręczach schodów.

Rada Miasta wyposaża wszystkie linie autobusowe w dostępne autobusy i trolejbusy niskopodłogowe. Przystanki autobusowe mają nawierzchnie dotykowe i tablice informacyjne z informacjami głosowymi dla pasażerów. Miasto uruchomiło również transport z miejsca do miejsca dla wszystkich, którzy pomimo wprowadzonych środków wciąż nie są w stanie korzystać z transportu miejskiego.

Kierowcy publicznych środków transportu zostali przeszkoleni z zakresu świadczenia usług sprzyjających włączeniu społecznemu. Działanie to zostało podkreślone podczas przyznawania Gdyni wyróżnienia specjalnego Access City Award za transport i infrastrukturę w 2013 r.

© Miasto Gdynia / materiały prasowe / Gdynia.pl, 2016

 Dotykowa mapa miasta w pobliżu plaży

© Miasto Gdynia / materiały prasowe / Gdynia.pl, 2016

 Gdynia jest liderem dostępnego transportu publicznego

Dostępność sportu i rekreacji

Drewniane rampy zapewniają dostęp na wózkach inwalidzkich do wielu gdyńskich plaż. W 2019 r. Rada Miasta przeprowadziła audyt plaż i wystosowała rekomendacje dotyczące dalszego usprawnienia dostępu do nich. Co roku ratownicy uczestniczą w szkoleniach dotyczących udzielania pomocy osobom z niepełnosprawnościami.

Rada Miasta dba, aby wydarzenia kulturalne, rekreacyjne i sportowe były dostępne i, w miarę możliwości, nieodpłatne dla osób z niepełnosprawnościami. Lekcje tańca na

wózkach to jeden z przykładów bezpłatnych zajęć organizowanych przez miasto. Wszystkie inne wydarzenia masowe są przekazywane do przeglądu Pełnomocnikowi ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

W 2019 r. miasto otworzyło Park Centralny, w którym znajduje się siłownia na świeżym powietrzu z wyposażeniem przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych i osób starszych. W parku jest również ogród sensoryczny, w którym wkrótce będzie dostępny plac zabaw dla dzieci z niepełnosprawnością.

© Miasto Gdynia / materiały prasowe /
Gdynia.pl, 2016

 Ratownicy wspomagają osoby z niepełnosprawnościami

Miasto planuje budowę pływalni z miejscem wyciszenia dla osób z zaburzeniami takimi jak autyzm. W ramach programu „Dziecko i jego świat” prowadzone są również zajęcia dla dzieci z autyzmem.

W uzupełnieniu dla własnych inicjatyw Gdynia pomaga również w rozpowszechnianiu wiedzy i dobrych praktyk, organizując konferencje i kampanie informacyjne. Nagradza również lokalne projekty w ramach konkursu „Gdynia bez barier”.

© Miasto Gdynia / materiały prasowe /
Gdynia.pl, 2016

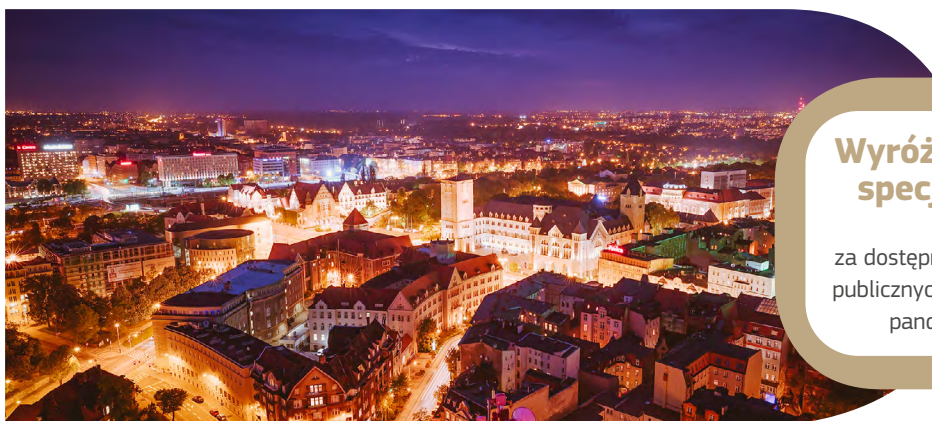
 Miasto organizuje nieodpłatne dostępne zajęcia, w tym lekcje tańca na wózku inwalidzkim

Realizując program „Gdynia bez barier”, miasto osiągnęło spektakularne postępy w ciągu 20 lat, zwłaszcza w obszarze transportu i rekreacji. Dzięki jasnym ramom prawnym i zasadzie uniwersalnego projektowania, udało się stworzyć miejsce dostępne dla każdego.

Poznań

Polska

© Michal Matyska, Miasto Poznań, 2020

Wyróżnienie specjalne

za dostępność usług publicznych w czasie pandemii

Poznań jest piątym pod względem wielkości miastem Polski. Jako historyczna stolica Wielkopolski miasto jest jednym z najważniejszych ośrodków gospodarczych i kulturalnych w kraju. Poznań wykazał się długoterminowym zaangażowaniem w dostępność i zdobył trzecie miejsce w konkursie Access City Award w 2014 r. W tym roku jednak uzyskał wyróżnienie specjalne za niedawne wysiłki w czasie pandemii COVID-19.

Ochrona najsłabszych obywateli

W czasach, w których wirus wywołujący COVID-19 stanowi poważne wyzwanie w całej Europie, Poznań szybko określił obszary istotne dla 535 tys. mieszkańców.

Miasto dostrzegło potrzebę zapewnienia dodatkowego wsparcia dla poszczególnych grup, zwłaszcza osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami ze względu na niepełność lub stan zdrowia. Osoby te nie tylko należą do

grupy podwyższonego ryzyka z punktu widzenia zarażenia wirusem, lecz również są bardziej podatne na izolację ze względu na ograniczenia dotyczące kontaktów społecznych.

Poznań uruchomił akcję „Maseczka Seniorro”, w ramach której wolontariusze zajęli się produkcją i dystrybucją maseczek ochronnych na twarz dla starszych mieszkańców. Wśród wolontariuszy było wiele osób starszych potrafiących szyć. Inicjatywa jako taka była doskonałą promocją solidarności w czasach powszechnej izolacji.

„Od samego początku pandemii wiedzieliśmy, że musimy wesprzeć naszych mieszkańców. Szczególną uwagę zwróciliśmy na seniorów i osoby z niepełnosprawnościami – czyli na osoby w grupie wysokiego ryzyka. Zależało nam na tym, by mogli skorzystać z usług publicznych dopasowanych do potrzeb życia codziennego, nie rezygnując z zasad bezpieczeństwa”.

Jacek Jaśkowiak, prezydent Poznania

Inną inicjatywą wolontariacką były Shopping for Seniors („Zakupy dla Seniora”). W ramach programu wolontariusze robili zakupy dla osób najbardziej zagrożonych wirusem. Shopping for Seniors (Zakupy dla Seniora) stanowiły dla najstarszych mieszkańców pomoc w dostępie do podstawowych produktów żywnościowych, higienicznych i leków bez wychodzenia z domu.

Przykładne wykorzystanie technologii

W 2014 r. Poznań zdobył nagrodę Access City Award za rozwój dostępnego portalu internetowego dla osób z niepełnosprawnościami.

Kilka lat później Poznań wciąż jest liderem w sektorze technologii informacyjnych (IT). Miasto regularnie monitoruje dostępność swojej witryny internetowej, która obejmuje wersję ułatwiającą lekturę i treści w języku migowym.

W czasie pandemii miasto wykorzystywało technologie informacyjne do ułatwiania dostępu do usług publicznych. Publikowało również informacje o wirusie na swojej stronie internetowej, także w formie filmów w języku migowym dla osób z zaburzeniami słuchu.

Co ważne, Poznań dostrzegł, że niektórzy mieszkańcy nie mają umiejętności, które pozwoliłyby im dotrzeć do podstawowych informacji i usług online. Kiedy tak wiele informacji jest przekazywanych w ten sposób, zwłaszcza osoby starsze są zagrożone wykluczeniem cyfrowym.

Dlatego miasto uruchomiło specjalny Telefon Porad Cyfrowych, aby pomóc seniorom w znalezieniu wiarygodnych informacji w internecie. Konsultanci Telefonu udzielali również wsparcia w takich zagadnieniach jak wysyłanie e-maili, zakładanie konta w serwisach społecznościowych, pomoc w zapobieganiu izolacji.

Poznań uruchomił również inną bezpłatną linię telefoniczną dla mieszkańców – Telefon Serdeczności. Wielu osobom telefon dawał możliwość podzielenia się obawami lub trudnościami. Dla innych był po prostu okazją do porozmawiania z miłym głosem w czasach, gdy czuli się samotni.

Wolontariuszka akcji „Maseczka Senioro” szyje maseczkę w domu

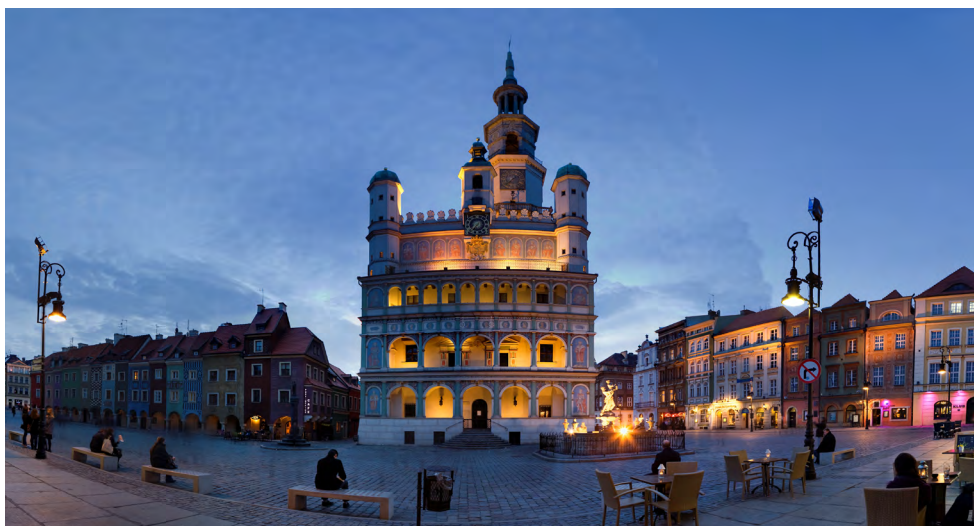

W czasie pandemii miasto publikowało dostępne informacje na swojej stronie internetowej

Dostępność wpisana w strategię miasta

Przykładna reakcja Poznania na pandemię nie jest niespodzianką, ponieważ dostępność jest wpisana w Strategię Rozwoju Miasta Poznania 2020+ i Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2025.

Miasto uruchomiło również program zatytułowany „Kierunki działań i zadania miasta Poznania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych na lata 2012-2020”. W jego ramach miasto opracowało standardy dostępności, zasady inwestowania i kontrole miejsc publicznych.

Poznań podjął wysiłki na rzecz komunikacji z mieszkańcami pomimo powszechnego dystansowania społecznego

„W swoich celach strategicznych Poznań koncentruje się na warunkach gwarantujących wysoką jakość życia mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Miasto dostosowuje usługi publiczne, świadczenia, opiekę medyczną, wsparcie socjalne i programy aktywizacji społecznej do potrzeb osób starszych i osób niepełnosprawnych. Ostatecznie działania te przyczyniają się do poprawy jakości życia, niezależności i większej samodzielności osób ze specjalnymi potrzebami. Miasto konsekwentnie dążyło do osiągnięcia tych celów w czasie pandemii. Wdrożone projekty i usługi z pewnością będą kontynuowane, ponieważ zostały bardzo dobrze przyjęte przez mieszkańców naszego miasta”.

Dorota Potejko, Pełnomocnik Prezydenta Poznania ds. Osób z Niepełnosprawnościami

Za program odpowiada Pełnomocnik Prezydenta Poznania ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy wsparciu koordynatora ds. dostępności miejsc publicznych. Poznań włącza również osoby z niepełnosprawnościami w opracowywanie swoich strategii i standardów. Przedstawiciele osób niepełnosprawnych uczestniczą w pracach dwóch organów doradczych: Komisji Dialogu Obywatelskiego i Miejskiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Podejście oparte na włączeniu

Poza inicjatywami podejmowanymi w czasie pandemii Poznań wyróżnia się także pracą na rzecz dostępnej kultury. Kina, teatry i biblioteki wykorzystują pętle indukcyjne,

audiodeskrypcję, tłumaczenie na język migowy i tekst alternatywny, aby udostępnić swoją ofertę kulturalną. Miasto prowadzi również kreatywne projekty dla osób niepełnosprawnych, takie jak warsztaty filmowe i przedstawienia teatralne.

To kolejny obszar, w którym Poznań dowiódł zaangażowania we włączenie społeczne, co było szczególnie widoczne w czasie pandemii. Dzięki innowacyjnym inicjatywom i inteligentnemu wykorzystaniu technologii informacyjnych miasto podjęło wysiłki na rzecz ochrony mieszkańców i zapewnienia dostępu do usług publicznych w wyjątkowo trudnych czasach.

Komotini

Grecja

© Shutterstock

Wyróżnienie specjalne

za dostępność
postrzeganą jako szansę
dla całego miasta

Komotini jest stolicą greckiego regionu Macedonia Wschodnia i Tracja. Liczące 54 tys. mieszkańców miasto jest najmniejsze wśród tegorocznych zwycięzców i dysponuje skromnymi zasobami finansowymi. Pomimo tego Komotini stało się przykładem ogromnego postępu w dziedzinie dostępności i postrzegania jej jako szansy dla całego miasta.

Usprawnienia pomimo wyzwań

Komotini jest nowoczesnym, wielokulturowym miastem, które zostało zbudowane wokół fortecy z czasów imperium rzymskiego. Na przestrzeni wieków przeszło wiele przeobrażeń i było poddawane różnym wpływom. Z tego względu przystosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowi wyzwanie,

Miasto jest również administracyjnym ośrodkiem regionu i ma ograniczone zasoby finansowe, zwłaszcza od czasów kryzysu z 2008 r.

Jednak Komotini podjęło ścisłą współpracę z 54 tys. mieszkańców, aby stać się bardziej dostępne i sprzyjające włączeniu. W ten sposób dowiodło, że poprawa dostępności napędza wzrost i dobrobyt całego miasta.

„Nasze miasto jest dowodem na to, że – nawet w najbardziej niesprzyjających warunkach – jeżeli władze umieszczą dostępność wysoko na liście politycznych priorytetów i podejmą współpracę ze zdeterminowanymi jednostkami, które są skłonne poświęcić czas i zasoby, mogą przekształcić miejską przestrzeń”.

Ioannis Garanis, burmistrz

Program rewitalizacji miejskiej

Przez ponad 20 lat władze miejskie realizowały Urban II Community Initiative Programme (Program inicjatywy wspólnotowej Urban II), w którym duży nacisk kładzie się na dostępność i włączenie społeczne. Miasto zainwestowało miliony euro w program rewitalizacji, który znajduje się teraz na trzecim etapie.

W ramach programu miasto włączyło dostępność w swoje strategie i programy. Wiele inwestycji dotyczyło otoczenia architektonicznego. W ramach programu usprawniono sieć autobusową i zbudowano 20 km przystosowanych tras dla pieszych i map cyfrowych dróg.

Przystosowano trzy czwarte budynków, których właścicielem jest miasto, w tym szpital miejski, ośrodki zdrowia, Akademię Policijną, teatry i bibliotekę.

Przystosowano również kampus Uniwersytetu Demokryta w Tracji w Komotini, w którym mieszka około 10 tys. studentów. Prace przystosowawcze przeprowadzono w 90% szkół. Wkrótce będą one kontynuowane w pozostałych szkołach, ponieważ miasto wyznaczyło cel przystosowania wszystkich budynków miejskich do 2021 r.

Znaczne środki przeznaczono również na inwestycje w sport i rekreację. Wszystkie obiekty sportowe w mieście są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, podobnie jak 47 z 60 placów zabaw. Przystosowano również sześć wejść na plażę na lokalnym wybrzeżu.

© Urząd Miasta Komotini, 2020

Miasto Komotini wprowadziło usprawnienia w otoczeniu architektonicznym

Miasto zainwestowało w przystosowane obiekty sportowe

Przystosowany plac zabaw

Podejście oparte na włączeniu

Komotini wyróżnia się podejściem opartym na włączeniu i zaangażowaniu osób z niepełnosprawnościami w proces podejmowania decyzji. Miasto nie traktuje osób z niepełnosprawnościami jak oddzielnej grupy społecznej, lecz jak wartość i równoprawnego partnera w zarządzaniu miastem. Uczy się na podstawie ich doświadczeń i korzysta z ich wiedzy.

Przedstawiciele osób niepełnosprawnych uczestniczą w pracach organów doradczych i komitetów sterujących, pomagając w kształtowaniu strategii i

polityki dostępności. Ściśle współpracują z lokalnymi służbami socjalnymi i pomagają we wdrażaniu różnych miejskich projektów.

Lokalne stowarzyszenie Perpató, które reprezentuje osoby z niepełnosprawnościami, jest częścią konsorcjum zarządzającego lokalną pomocą żywnościową w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Stowarzyszenie jest również zaangażowane w zarządzanie środkami z Europejskiego Funduszu Społecznego.

„Jako społeczność jesteśmy bardzo dumni z nagrody. Komotini to jedno z miast europejskich najbardziej przyjaznych dla osób z niepełnosprawnościami, ponieważ zabiegamy o to jako społeczność. Organizacje i władze miejskie pracują ramię w ramię nad osiągnięciem tego celu. Chcemy miasta bez dyskryminacji, bez barier, miasta dla każdego bez wyjątku. Walczyliśmy o to przez 20 lat, wykorzystując wiele systemów i strategii”.

Spyridon Ntantanidis, członek zarządu stowarzyszenia Perpató

Władze miejskie współfinansowały utworzenie społecznego ośrodka aktywności, który jest prowadzony dla osób niepełnosprawnych i przez osoby niepełnosprawne. Lokalne organizacje społeczeństwa obywatelskiego zajmują się również programami pozaszkolnymi dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Oferty dostępnej turystyki szansą na wzrost

Komotini zbudowało wizerunek nowoczesnego miasta, w którym osoby z niepełnosprawnościami mogą czuć się bezpiecznie, są mile widziane i włączone w życie społeczne.

W czasie pandemii COVID-19 władze miejskie podjęły współpracę z lokalnymi stowarzyszeniami, aby zlokalizować wszystkie osoby z niepełnosprawnościami za pomocą systemu informacji geograficznej. Dzięki temu służby socjalne mogły łatwo dotrzeć do osób potrzebujących wsparcia.

Dostępna turystyka to inny przykład przyszłościowego podejścia przyjętego przez Komotini. Mając świadomość, że przystosowane miasta przyciągają więcej turystów, władze zainwestowały w działania mające na celu uczynienie z Komotini przystosowanej i zrównoważonej miejscowości turystycznej.

Miasto ma nadzieję, że odwiedzającym spodoba się włączający charakter miasta, co przyciągnie kolejnych turystów, a niektórych skłoni do przeniesienia się tu na stałe. A to z kolei nada impuls lokalnej gospodarce.

W ramach tej inicjatywy przewidziano szkolenia dla lokalnych przedsiębiorców z sektora turystyki i hotelarstwa. Szkolenia pomogą przedsiębiorstwom dostosować swoje usługi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Miasto stworzyło również witrynę internetową „Visit Komotini”, która wkrótce będzie w pełni dostępna.

Podążając śladem miasta Chania, które zostało nagrodzone w zeszłym roku, Komotini jest drugim miastem greckim, które otrzymało wyróżnienie specjalne Access City Award. Komotini wysuwa się na pozycję regionalnego i krajowego lidera dostępności i współpracuje ze społecznością uniwersytecką nad wymianą wiedzy i dobrych praktyk. Ma nadzieję, że w ten sposób zainspiruje inne miasta w Grecji.

Wszystkie podejmowane inicjatywy pokazują, że Komotini postrzega dostępność nie tylko jako obowiązek, lecz jako szansę.

© Urząd Miasta Komotini, 2020

 Organizacje społeczeństwa obywatelskiego są bardzo zaangażowane w działania na szczeblu lokalnym

Florencja

Włochy

© Shutterstock

**Wyróżnienie
specjalne**

za otoczenie
architektoniczne

Florencja znana jako kolebka Renesansu jest miastem o bogatym dziedzictwie kulturowym. Historyczne centrum zostało wpisane w 1982 r. na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco. W związku z tym Florencja jest jednym z najpopularniejszych kierunków turystycznych na świecie. Z tego względu dostępność jest istotną kwestią nie tylko dla 368 tys. mieszkańców, lecz również dla ponad 12 mln turystów, którzy odwiedzają miasto każdego roku.

Dostosowane budynki i miejsca publiczne

W nowoczesnych miastach wprowadzenie nowych rozwiązań z zakresu dostępności jest względnie łatwe. Większe wyzwanie stanowi dostosowanie istniejącego otoczenia, zwłaszcza w miastach historycznych ze starymi, zabytkowymi budynkami i wąskimi, brukowanymi ulicami.

Florencja musiała zmierzyć się z tymi wyzwaniami, a mimo to osiągnęła wyjątkowe postępy. Osiągnięcie to zawdzięcza ambitnemu Planowi adaptacji budynków i miejsc publicznych, który jest aktualizowany co roku.

Plan obejmuje między innymi takie aspekty jak drogi, chodniki, parkingi, ogrody, obiekty sportowe, biblioteki i muzea. Na jego podstawie Florencja odnowiła 29 obiektów publicznych, w tym szkoły, ośrodki sportowe i biblioteki, aby poprawić ich dostępność.

W 2019 r. miasto wyznaczyło specjalistę ds. osób niepełnosprawnych, który odpowiada za promowanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w ramach zadań związanych z rozwojem miasta. Specjalista ds. osób niepełnosprawnych koordynuje działania związane z dostępnością, ściśle współpracuje z wydziałami Urzędu Miasta i stowarzyszeniami.

„Włączenie osób niepełnosprawnych to kluczowy aspekt zrównoważonego rozwoju miasta. Maksymalne wykorzystanie synergii między włączeniem społecznym, zdrowym trybem życia, mobilnością i kształtowaniem obszarów miejskich i miejsc publicznych powinno pozostać kluczowym priorytetem zrównoważonego rozwoju Florencji”.

Cecilia Del Re, zastępca burmistrza

© Urząd Miejski Florencji (sekcja Rady Miasta ds. sportu), 2019

○ W miejskich ośrodkach sportowych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych można grać w koszykówkę na wózkach inwalidzkich

Specjalista ds. osób niepełnosprawnych koordynuje również utworzenie punktu kompleksowej obsługi osób z niepełnosprawnościami, w którym można uzyskać informacje na temat przystosowania transportu publicznego i turystyki.

Środki z zakresu mobilności

Od 2009 r. Florencja zwiększyła powierzchnię stref dla pieszych w historycznym centrum miasta z 260 000 m² do ponad 400 000 m². W ten sposób ograniczono ruch pojazdów o 25%, zmniejszono poziom zanieczyszczeń i stworzono bardziej przyjemne otoczenie. Jest ono również bezpieczniejsze dla osób z niepełnosprawnościami, które mogą się w nim łatwiej poruszać.

Równocześnie miasto zwiększyło liczbę miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Florencja oferuje więcej takich miejsc niż jakiegokolwiek inne miasto we Włoszech, chociaż zajmuje dopiero ósme miejsce na liście największych miast w kraju. Miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych są bezpłatne.

Wszystkie autobusy i tramwaje są w pełni przystosowane, podobnie jak wszystkie przystanki, także te, które są umieszczone przy wąskich ulicach. Taksówki w mieście są wyposażone w transportowe wózki inwalidzkie, co czyni z nich dostępną formę transportu w obszarach, które nie są obsługiwane przez środki transportu publicznego. W taksówkach stosuje się obniżone stawki za przejazd dla osób z niepełnosprawnościami.

Innowacyjne wykorzystanie technologii

Florencja wyróżnia się sposobem wykorzystania technologii informacyjnej na potrzeby wprowadzanych usprawnień. Fizyczną infrastrukturę miasta wspomagają nowoczesne usługi informatyczne, które ułatwiają poruszanie się po nim i wyszukiwanie informacji.

Miasto opracowało aplikację na urządzenia mobilne Infomobilità Firenze, która pomaga w poruszaniu się po mieście, dostarczając informacje w czasie rzeczywistym o transporcie publicznym, natężeniu ruchu i miejscach do parkowania.

Inna aplikacja to Kimap Pro, która pomaga użytkownikom na wózkach inwalidzkich i skuterach czterokołowych w poruszaniu się po przystosowanych trasach w mieście. Asystent głosowy prowadzi użytkownika i reaguje na aktualizacje w czasie rzeczywistym w celu dostosowania trasy.

Aplikacja i witryna internetowa FeelFlorence również oferują specjalną zakładkę poświęconą turystyce bez barier dostępną w pięciu językach. Obejmuje ona trasy i informacje na temat zwiedzania z przewodnikiem, wydarzeń, targów i innych ułatwień.

© Urząd Miasta Florencji

 Florenckie taksówki są przystosowane do wózków inwalidzkich

Dostępne dziedzictwo kulturowe

Florencja podjęła ogromny wysiłek przystosowania swojego dziedzictwa kulturowego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Centralny punkt informacji turystycznej w mieście oferuje bezpłatne wózki inwalidzkie, audioprzewodniki w pięciu językach i informacje w międzynarodowym języku migowym.

Władze miejskie opracowały również zestaw narzędzi Passepartout obejmujący mapy, trasy po historycznym centrum i informacje o dostępnych obiektach kulturalnych. Wśród nich dostępne są katedra Santa Maria del Fiore, kościół Santa Maria Novella i Ogród Boboli.

Wśród obiektów odnowionych przez miasto znajdują się najśłynniejsze florenckie muzea i galerie sztuki. Największe miejskie muzea są obecnie nieodpłatnie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami za pomocą ramp lub wind.

Ponadto miasto podjęło współpracę z Włoskim Związkiem Osób z Zaburzeniami Widzenia w celu opracowania multisensorycznych tras turystycznych łączących dotyk, zapach, przestrzeń i dźwięk.

© Kinoa srl, 2019

 Aplikacja Kimap Pro pomaga osobom na wózkach inwalidzkich w poruszaniu się po mieście

Władze współpracowały również z Krajowym Stowarzyszeniem Osób z Zaburzeniami Słuchu nad ofertą tłumaczenia w języku migowym. Dodatkowo niektóre muzea oferują przewodniki multimedialne z napisami.

Dla osób cierpiących na chorobę Alzheimera lub inne zaburzenia poznawcze dostępne są wizyty socjoterapeutyczne. Inicjatywa „Muzeum w walizce” oferuje również wirtualne wizyty w domu dla osób z ograniczoną mobilnością.

Ogólnie Florencja pokazała, że staranne planowanie może pomóc historycznym miastom w pokonaniu wyzwań i dostosowaniu otoczenia architektonicznego.

Miasto wykazało się również wyjątkowym zaangażowaniem w udostępnienie wszystkim swojego dziedzictwa kulturowego. Jego oparte na włączeniu podejście, wspomagane innowacyjnymi technologiami informacyjnymi daje mieszkańcom i turystom możliwość korzystania z tego, co miasto ma do zaoferowania, w jak największym stopniu.

„Jako miasto wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego Florencja zawsze odczuwała potrzebę zagwarantowania każdemu dostępności i umożliwienia zwiedzania słynnych zabytków i innych obiektów. Aby wykonać to zadanie, zastosowaliśmy całościowe podejście oparte na koordynacji strategii politycznych na rzecz upowszechnienia dostępności”.

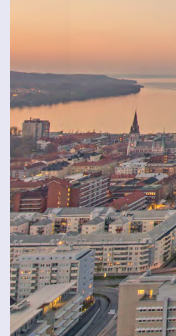
Cecilia Del Re, zastępca burmistrza

© MUS-E Association, 2018

 Florenckie muzea oferują specjalne wizyty

Uczestnictwo w konkursie Access City Award 2022

Konkurs Access City Award jest organizowany przez Komisję Europejską i Europejskie Forum Osób Niepełnosprawnych. Nagroda jest wyrazem uznania dla miast, które podjęły działania mające na celu poprawę dostępności dla swoich mieszkańców.

Konkurs Access City Award jest inicjatywą unijną, która promuje równy dostęp wszystkich obywateli, w tym osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, do życia miejskiego.

Udział w konkursie Access City Award to nie tylko szansa na uznanie ze strony UE, lecz również wyjątkowa okazja do przeglądu obecnej sytuacji w mieście i pomiaru postępów.

Nagroda daje również możliwość promowania dostępności wśród miast UE i wymiany najlepszych praktyk. Zwycięskie miasta zostaną zaprezentowane w przyszłorocznej broszurze Access City Award.

Ponadto Komisja Europejska przyznaje nagrodę finansową zwycięzcy oraz zdobywcom drugiego i trzeciego miejsca:

- 1. miejsce: 150 000 EUR;
- 2. miejsce: 120 000 EUR;
- 3. miejsce: 80 000 EUR;

Chcesz przesłać zgłoszenie i dołączyć do grona zwycięzców w przyszłym roku? Przeczytaj i dowiedz się więcej.

Kto może wysłać zgłoszenie?

Zgłoszenie może wysłać organ administracyjny miasta liczącego ponad 50 tys. mieszkańców z jednego z państw członkowskich UE. W państwach członkowskich, w których jest tylko jedno takie miasto, w konkursie mogą wziąć udział obszary miejskie składające się z dwóch lub więcej miast, jeżeli ich łączna liczba mieszkańców przekracza 50 tys.

Ponieważ konkursu Access City Award nie może wygrać to samo miasto w dwóch kolejnych latach, miasta zwycięskie w 2021 r. nie mogą uczestniczyć w konkursie w 2022 r. Organizatorzy zachęcają wszystkie inne miasta, w tym zdobywców drugiego i trzeciego miejsca oraz wyróżnień specjalnych do ponownego udziału w konkursie.

Zgłoszenia należy wypełnić i złożyć za pomocą formularza internetowego we wskazanym terminie. W momencie rozpoczęcia okresu przesyłania zgłoszeń publikowane są wskazówki i zasady udziału w konkursie jako pomoc w przygotowaniu zgłoszenia.

© Peter Appelin, 2014

Publikacje te będą dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w witrynie Access City Award 2022.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2022

Procedura wyboru

Jury oceni środki podjęte i planowane w następujących obszarach:

- obszary zabudowane i strefy publiczne,
- transport i powiązana infrastruktura,
- informacje i komunikacja, w tym nowe technologie (ICT),
- obiekty i usługi publiczne.

Jury oceni zgłoszenia pod kątem następujących sześciu kryteriów:

- zakres działań,
- odpowiedzialność, poziom zaangażowania,
- oddziaływanie,
- jakość i trwałość rezultatów,
- udział osób niepełnosprawnych i właściwych partnerów,
- innowacje społeczne.

Ponieważ w 2021 r. UE obchodzi Europejski Rok Kolei, nagroda za 2022 rok może w sposób szczególny koncentrować się na dostępności dworców kolejowych. Zapraszamy do odwiedzania naszej witryny w celu uzyskania informacji o ostatecznych kryteriach. Dodatkowe informacje na temat Europejskiego Roku Kolei są dostępne tutaj: europa.eu/year-of-rail/index_pl

Proces wyboru jest podzielony na dwa etapy: etap wstępnej selekcji na szczeblu krajowym i etap ostatecznej selekcji na szczeblu europejskim. **Jury krajowe** w każdym kraju wybierze maksymalnie trzy miasta spośród zgłoszeń krajowych na podstawie kryteriów oceny przekazanych przez Komisję Europejską. Kandydaci krajowi przejdą do drugiego etapu konkursu i zostaną ocenieni przez **jury europejskie**.

Zwycięzca konkursu Access City Award 2022 zostanie ogłoszony **zimą 2021 r.** Ceremonia odbędzie się w ramach Konferencji Europejskiego Dnia Osób z Niepełnosprawnością w Brukseli.

Sekretariat konkursu Access City Award

Sekretariat konkursu Access City Award oferuje pomoc w przygotowaniu zgłoszenia. Jeżeli potrzebne są dodatkowe informacje, prosimy o kontakt e-mailowy pod adresem: secretariat@accesscityaward.eu

Bądź w kontakcie z UE

Osobiście

W całej Unii Europejskiej są tysiące ośrodków informacji Europe Direct. Adres najbliższego ośrodka możesz znaleźć pod adresem:

https://europa.eu/european-union/contact_pl

Telefonicznie lub drogą elektroniczną

Europe Direct to serwis, który odpowiada na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Z serwisem można skontaktować się:

— za pośrednictwem bezpłatnej linii telefonicznej: 00 800 6 7 8 9 10 11

(niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za połączenie),

— pod stacjonarnym numerem telefonu: +32 22999696 lub

— za pośrednictwem poczty elektronicznej na stronie:

https://europa.eu/european-union/contact_pl

Znajdź informacje na temat UE

Internet

Informacje na temat Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE są dostępne w witrynie internetowej Europa: https://europa.eu/european-union/index_pl

Publikacje UE

Bezpłatne i odpłatne publikacje UE można pobrać w witrynie internetowej:

<https://publications.europa.eu/pl/publications>. Kopie bezpłatnych publikacji można zamówić przez Europe Direct lub w lokalnym ośrodku informacji (zob. https://europa.eu/european-union/contact_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Dostęp do informacji prawnych dotyczących UE, w tym do wszystkich aktów prawnych UE od 1952 r. we wszystkich językach urzędowych zapewnia witryna EUR-Lex pod adresem:

<http://eur-lex.europa.eu>

Otwarte dane UE

Portal Otwartych Danych UE (<http://data.europa.eu/euodp/pl>) zapewnia dostęp do danych z UE. Dane można pobrać i bezpłatnie wykorzystać zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych.

W ramach corocznego konkursu Access City Award nagradzamy miasta europejskie za wysiłki w dziedzinie przystosowań dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. W broszurze przedstawiono osiągnięcia zwycięzcy edycji z 2021 roku, zdobywców kolejnych miejsc i wyróżnień specjalnych: Jönköping (Szwecja), Bremerhaven (Niemcy), Gdyni (Polska), Poznań (Polska), Komotini (Grecja) i Florencji (Włochy). W tym roku miasta podjęły konkretne działania mające na celu poprawę dostępności miejsc publicznych, usług, transportu, budynków, kultury i turystyki.

Możesz pobrać nasze publikacje lub uzyskać nieodpłatną subskrypcję pod adresem:

ec.europa.eu/social/publications

Aby mieć dostęp do najnowszych informacji dotyczących Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, należy zgłosić chęć otrzymywania nieodpłatnego biuletynu dostępnego pod adresem:

ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

